

Slyším divné zvuky přístrojů, bublání, nemohu dýchat a mozek jakoby nepatřil k tělu. Vracím se odněkud, těžce a namáhavě otvírám oči a namodralé světlo, které mě obklopuje mi odhaluje původce těch zvuků. Na puse mám náhubek s kyslíkem jsem ze všech stran připojená na hadičky a nemohu se hýbat. Pomalu mi dochází co se děje. Právě mi operovali srdce a patrně se jim podařilo mě vyškrábnout z druhé strany.

Všechno vím, na všechno se pamatuji až na pár minut při infarktu. Ještě tomu nevěřím, ještě se nechci smířit. Jak to, že je to tak snadné, jak to, že zrovna já, které před pár měsíci lékaři potvrdili naprosto zdravé srdce?

Pohybují se tu bílé modré zelené postavičky. Bílá jsou lékaři a ostatní barvy andělské postavy sester. Jsou usměvavé soucitné, hladí pohledem i rukama, něžně se starají, aby mi nic nechybělo. Občas si vzpomenu na to, co bylo tam venku v normálním světě a najednou se zvuky přístrojů mění, seběhnou se lékaři a sestřičky a já se zase ztrácím. Cítím, že se srdce uklidnilo a při otevření očí už vidím jen jeden mladičkový obličej, není to andělíček, ale sestra, která šteluje přívody hadiček, počítá nutné dávky léků, které proudí do mých žil a upravují, co se dá tak abych dýchala. Je zajímavé, jak jsou všichni krásní. Jako kdyby při výběru personálu na JIPce byla jedním kriteriem krása.

Lékaři jsou mladí usměvaví pečliví a krásní mladí muži. Jak je možné, že už mají tolik zkušeností a tak rozhodně mě vrací do života. Sestřičky jsou do jedné krásné mladé dívky, které kdyby měly křídla, připadala bych si jako v nebi, protože jsou hodné a dotyky jejich něžných tlapek při přebalování ran a dalších potřebných i nepříjemných úkonech jakoby ani nebolely.

„Tak copak, budeme pořád spát, už se můžete napít, ale jen po lžičkách“. Jsem zas v přítomnosti a sestřička mi podává jako miminu lžičku po lžičce. Jak je ta voda dobrá! Je to božský nápoj dodávající sílu lámat kameny. Musím se tomu usmát, jaké balvany bych teď byla schopná rozbít na padrť jsem teď silák nad siláky. Při stlaní si mě přehazují jak kus hadru. Na jednu stranu a na druhou a je ustláno. Jsou to profesionálové a nejen se mnou, ale i se stokilovým sousedem si poradí jedna dvě. Ten souseď je na tom špatně. Kašle a já vím co to je. Rána je příliš citlivá a každé zakuckání rve hrudník omračující bolestí. Natož pak skutečný drásavý kašel. Přemítám, jestli se to vůbec vyplatí to snášet, nebylo-li by lepší mít tam na druhém břehu konečně klid a nevědomí bolesti i toho co zas čeká venku, toho co mě sem přivedlo a není zdaleka u konce. Zato souseď Na druhé straně zlobí. Je po operaci již kolikátý den a už ztratil trpělivost. Nechce se léčit nechce už trpět nechce poslouchat sestřičky, které jej nutí k tomu či onomu. Chce spát a ne připojený ke všem těm hadičkám a nejradši doma ve své posteli. Infarkt ho přepadl v práci, přivezli ho v bezvědomí a on teprve po operaci zjistil, že je rozřezaný a bolavý. Všechno přičítá své manželce, té bestii, která určitě může na to, že je tady, že ho trápí. Je to mírná hodná a nešťastná paní, která i přes jeho nadávky trpělivě sedí u jeho postele a snaží se ho tichým hlasem přivést k rozumu. Zase jsem dostala injekci a přepadá mne blahodárný spánek beze snů. Je to chvíle nebo několik hodin? Zas ten trvalý pocit polobytí. Co se to stalo? Kde je ta má nezničitelná regenerační síla proč to nefunguje jako dřív když jsem si poručila, že nebolí, netrápí a zase se šlo dál?

Kdysi jsem rozebrala mamčin parádní budík. Ve škole jsme probírali hodinový stroj a já byla ve svých šestnácti letech nejchytřejší, ale i nejzvědavější na světě. Okouzila mne ta hejblátka a udělátka a byla si naprosto jistá, že to není problém rozebrat a zas složit.

Jaké bylo mé překvapení, že nejen, že mi zbylo kolečko, ale budík ani po mnoha dalších pokusech o navrácení do původního stavu nešel a nešel a nešel a stejně jako jsem ve třetí třídě zanevřela na Boha, protože neudělal zázrak a já tu čtyřku dostala, tak jsem zanevřela na školu a od té doby jí procházela naprosto nedotčeně. Tak teď mně samotné někde přebývá kolečko a strojek nešlape. Co s tím? Tam na druhé straně byl takový tupý klid a mír, ale ještě asi mám nějaký úkol, asi ještě něco musím dokončit. Budík už asi nespravím a kdoví jak budu fungovat, když mi na srdce přišli tři trubičky vytvořené z mé žíly v noze. Brrr. Trojitý baypas. Takové jsem před tím považovala za naprosto odepsané chudáky, kteří již příliš nepohybují, a jejich život skončil. Při probuzení mi to dochází. Ležím na JIPce a ty postavy kolem nejsou andělé ale sestry, doktoři a lapiduš. Tohle slovo „lapiduš“ mi připomnělo Švejka. Že by mi dali klystýr? Hašek byl génius. Kolik situací, kolik setkání s blbci bylo snadnější s jeho pomocí. Někde to nejde jinak než švejkovat. Proč se rvát bojovat a šilet když vás šéf osobně zvacím ceremoniálem nutí jít na prvomájový průvod. Lepší je ho přesvědčit, že ano jistě hrozně ráda si stoupnu přímo pod tribunu a vyslechnu si vše do posledního ň, ale ty mé bolavé nohy. Otékají a bolí. „Jsem z toho tak nešťastná, co si jen počnu? Jak já to udělám, abych mohla na takovou slávu jít?“ Další roky už šéf na mne vždy jen pohlédl „jo, vy máte ty nohy, vy nechodíte“.

Přichází sestra s léky a tentokrát nese i táč jídlem. Zjist'uji, že mám vlastně docela hlad a tak po malých kousíčkách koušu a polykám, aniž pomalu vím co. Mám příležitost se rozhlédnout. Vzpurný pacient po mé levici spí, ten kašlající ubožák vpravo sedí v křesle přikrytý prostěradlem a taky se snaží něco pozřít. Lépe se mu v sedě dýchá. O kus dál kam nevidím, slyším ukňouraný, nesmírně protivný ženský hlas prikazující sestrám možné i nemožné. Asi přicházím k sobě, protože mi to leze neskutečně na nervy. Už abych byla někde jinde, jen se bojím, abych neskončila na pokoji právě s tou nespokojenou osobou. Přístroje nad mou hlavou nemění tóny, srdce se tetelí jen sem tam a já bych se mohla začít nudit nemít za sebou tak dlouhý a poměrně barvitý život. Na prahu dvou světů jsem si uvědomila jak nepodstatné a malicherné je mnoho věcí, které mě trápily. Jak hloupé je přizpůsobovat se okolí a nežít sám za sebe. Do vínku mi byla dána obrovská dávka empatie. Vcíťovala jsem se do osudů literárních a filmových hrdinů i lidí kolem mne. Záběry trpících lidí ve válečných konfliktech mne přiváděly do stavu beznaděje a bolesti nebo trápení lidí mi blízkých mi ubližovaly více než jim samotným. I to moje nepovedené manželství bylo následkem této nezáviděníhodné vlohy. Deset let naplněných počítáním toho co můžu koupit, aby měly děti vše, co potřebují a obracení každé koruny. Žádná dovolená, neustálý strach, že přijdu v této nedobré době o místo a nebudeme mít ani to málo co dosud. Neustálá nejistota zda se můj neustále nemocný a zaměstnaný manžel vrátí a v jaké náladě aby si děti taky užily radosti být s tatínkem. Sestra, která mi právě měří tlak se podivuje čemu se tak usmívám. Kdyby věděla jak hořký úsměv to je. Pobyty manžela v práci a nemocnicích byly jen vylhané výmluvy. Všechn čas a finance spolykala jedna šikovná a protřelá vdova. Nemůžu říci, že spotřebovala i lásku, protože té člověk prezentující se jako můj manžel vůbec neznal a nezná. Jen a jen sebelásku. I proto by mi ho bylo líto, kdybych neležela na rozhraní bytí a nebytí.

Já jsem láskou žila. City mnou zmítaly někdy jak obyčejná bouřka, jindy zas jak větrná smršť. Nebylo období, kdy bych se buďto nevznášela v nebeských výšinách štěstí anebo naopak nehynula v močálech zoufalství a pokud se přihodilo, že se mnou necloumalo nic honem rychle jsem se do něčeho namočila abych náhodou neuvízla v beztížném stavu bezcitnosti a nudy. Dlouho můj manžel na mé citové bohatosti parazitoval. Tak dlouho až nabyl dojmu, že jsem na něm závislá já a ne obráceně. Dokonce i teď kdy už toužím jen po tom se od něj osvobodit si představuje, že až ho teď už bez peněz, v důchodu a nežádoucího jeho přítelkyně vyhodí, vrátí se ke mně jakoby nic a zas se začne přiživovat a vysávat životní sílu nejen mou ale i mých dětí. Je zvláštní, jak porucha osobnosti vzniklá špatnou výchovou v rodině bez lásky vytvoří zrůdu.

„Tak paní Janová, budeme vstávat“. Sestřička nade mnou stojí a já nevěřícně zírám na župan, který třímá v rukou. Vstávat ano, ale jak? Usmívá se a už přichází další sestra a pomáhá mi se zvednou. Vida, jde to. Jsem neskutečně slabá, ale šťastná, že sedím, dívám se zas kolem sebe jako člověk a ne pacouš neschopný samostatného pohybu. Jak málo stačí k obrovskému pocitu vítězství. Sedím v křesle přistaveném k posteli, mám před sebou stoleček, na něm táč s jídlem a pitím, a zatímco sestry převlékají postel. Po lžičkách ujídám z talíře mimořádně dobrou polévku a pak i hlavní jídlo. Nevím co to je, nějaké maso s omáčkou a knedlíkem, ale moc mi to chutná. Asi to není zas tak velký zázrak, ale je to jídlo, které někdo připravil, nemusela jsem se vrhnout do obchodu a pak stát u sporáku. Usmívám se a sestřičky si libují jak je příjemné když pacient nezlobí, nekňourá a honem zjišťují, jestli nemám náhodou nějaké přání. Nemám. Jsem ráda, že jsem, ještě chvíli posedím a pak hned zase do postele. Ten „výlet“ byl vyčerpávající, ale krásný. Poprvé jsem vstala, mohla se učesat a najedla se jako kdyby nic. Tentokrát usínám skoro okamžitě.

„Co to děláte? To nesmíte, ublížíte si“. Probouzím se křikem a rámusem. Hluk přichází z mé levé strany. Zlobivý pacient po mé levici se pere se sestrami rve si kanyly a další hadičky a křičí, nadává, chce domů, nechce jíst nemocniční blafy a poslouchat sestry a doktory, kteří mu způsobují jen další bolest. Má na ruce vytetované nějaké obrazce a celý vypadá jak správná postava z podsvětí. Hrubý a nekultivovaný hlas stupňuje výpady proti celému světu. Ta moje hrozná schopnost se vcítit do pocitů druhých způsobuje další fibrilace a přístroje nad mou hlavou přivolávají svými výhružnými tóny sestry k mé posteli. Není to příjemné cítit, jak se srdce zastavuje, mění rychlost bušení a vrací mne na rozhraní dvou světů. Přichází doktor, domlouvá se se sestrami a ty vykonávající jeho pokyny kmitají kolem mé postele s dalšími lahvičkami upravují přívody a odebírají krev. Nakonec se vše uklidňuje a zůstává jen jedna, taková maličká dívenka, která něco počítá na kalkulačce a pak zas něco nastavuje. Má v tváři takové soustředění a oči tak plné soucitu a smutku. Pozoruji ji, a když se naše oči setkají, její tvář se rozzáří krásným povzbuzujícím úsměvem. Je tak mladá, že není možné, aby si už osvojila profesionální masku. To je její tvář, její city. Dělá svou práci tak dobře a s takovým zaujetím, že se o ni skoro bojím, aby ji to nezničilo. Znímám to. Přivedlo mne to až sem a i tady, jak je vidět z předchozího dne, mi to škodí.

Vše se uklidnilo, pacienta vedle zpacifikovali a teď spí. Moje přístroje zas vyluzují zvuky, jaké mají, mám prostor pro své myšlenky. Co asi dělají děti? Končí jim prázdniny, poslední má akce před operací byl hovor s mou sestrou, kterou jsem požádala aby jim nic nikdo neříkal a kdyby, v žádném případě ať nechodí do nemocnice. Pamatuji se, jak jsem byla vyděšená a otřesená, nešťastná jsem chodila za tatínkem do nemocnice. Nechci, aby moje děti prožívaly totéž. Když to nedopadne, nebudou si mne pamatovat jako bezmocnou trosku napojenou na přístroje a když to dopadne dobře zas se setkáme jako lidé.

Jsou to hezké a hodné děti. Byly krásné i jako malé. Dlouho jsem se domnívala, že se mi zdají tak krásné proto, že jsou moje, ale když probírám zpětně jejich obrázky, dojmá mne vždy znova jejich něžný půvab a roztomilost stejně jako všechny, kteří si je prohlížejí se mnou. Nebyli to žádní andělci. Připadala jsem si jak strojuvůdce, který každou minutu musí stisknout hlásič pozornosti. Nebylo chvíle, aby se nesnažili nějak si ublížit. Byly tak podnikavé a šikovné ve vymýšlení těch nejnebezpečnějších her. Jen jsem si uvědomila, že už je nějak dlouho ticho a šla se na ně podívat, určitě jsem je našla na konstrukci různých předmětů až u stropu anebo těsně před uskutečněním nějakého jiného krkolomného a nebezpečného nápadu. Inspirátorem a vůdcem byl skoro vždy Pepa, o dva roky starší než Zuzka. Už jako maličký dvouletý způsobil málem můj kolaps. V našem bytě, který je ve čtvrtém patře panelového domu máme asi 6 metrů dlouhou ložnici kde mám natažené šňůry na prádlo. Jednoho dne Zuzanka, miminko, spinkala v postýlce a já všela plínky, aby venku nejen uschly, ale i krásně provoněly sluníčkem. Pepa tehdy ve svých dvou letech už nejen dobře chodil, ale i mluvil a jako správný mrňous se škrábal všude tam, kde jsem byla já.

Radostně si větším prádlo a najednou slyším synáčka, jak říká „Já chci létat jako pták“ a když se na něj podívám, zastaví se mi srdce. Větší polovinou těla vlaje nad propastí do ulice a drží se jen jednou tlapkou špryclíku zábradlí a volá „já chci létat jako pták“.

Jako ve stavu bez tíže se blížím k dítěti s hlavou naplněnou těmi nejhoršími představami. Nesmím zakřičet, přikazuji si, nesmím ho vyděsit, aby se nepřevážil. Když jsem ho chytla do náruče, velice jsem ho k sobě tiskla, nechala hysterii volný průchod. Smála jsem se a plakala s tváří zabořenou do jeho pastelkami upatlaného tričenka. Těžko mohl jeho mozeček pochopit, co se ta máma zbláznila a tak ho mačká, stejně tak jako nevěděl proč s jeho hlavičkou zkouším velikost mezer v celém dlouhém zábradlí. Projevoval svůj nesouhlas silným křikem a bránil se všemi čtyřmi, ale marně. Dokud jsem nezkontrolovala celé zábradlí nepustila jsem ho. Kdybych to byla neudělala už bych ho nikdy na balkon nepustila a žila v hrůze, že si vynalézavě otevřel dveře sám a zas nezkouší, jestli by se nedalo použít ruce místo křídel. Pepa byl vůbec vynálezce pro mne infarktových, pro něj poetických situací. Vzpomínám si, jak ve třech letech vylezl na chalupě na střechu suchého záchodu, držel se slaboučkého proutí vedle stojící břízky a teatrálním hláskem pronášel stále dokola „podzim přichází a klepaje větvičkami pozoroval listí už žluté padající na střechu i dolů na hromadu ostrého kamení složenou vedle. Mé zbystřelé smysly už zas cítily čnějící ostré hrany kamenů a poezie nepoezie musel ten malý poeta dolů.

Až na tato dvě samostatné akce mu skoro vždy asi od svých tří let asistovala sestřička Zuzka, na kterou on měl dohlížet jako starší a rozumnější.

A už je tu ráno se všemi jeho náležitostmi. Dnes mám slíbeno i pár kroků. Sláva! Raduji se ale předčasně. Cesta k umyvadlu je tou nejdelší, kterou jsem kdy ušla. Kladu nohu před nohu a upřeně sleduji umyvadlo, jak se pomalu přibližuje. Dostanu do ruky žínku a mycí potřeby a svléknout. Mám problém. Přestože jsem ve stavu člověka napůl živého, přece jen mi připadá dost nevhodné dělat striptýz ve svých letech a těmito jizvami přinejmenším dvěma divákům. Docela chápu sestry, které vědí, v jakém stavu všichni jsem, a že na rozverně myšlenky není moc chuti ale vypoulené oči mého souseda po levici a skelný pohled spolutrpitele po straně pravé mě nenaplňují nadšení. Dnes je tu jiná sestra. Starší, otrlejší a jen velice neochotně odkudsi přisouvá nemocniční paraván a staví ho jen víceméně symbolicky mezi mne a ty ostatní. Vzdávám touhu po přepychu soukromí, protože mne čeká namáhavá a vyčerpávající práce umýt si zuby a tu část těla, na kterou si dosáhnu. Nevěřila bych jaká dřina to je. Ze zrcadla na mne zírá jakýsi strhaný bledý obličej s podivným připojením šlaufu s rozbočkami na krku. Ještě, že jsem nic nejedla. Ani mému žaludku se nelíbí taková přemíra pohybu a změn poloh. Sbíráám všechny zbytky smyslu pro humor a vzpomínám na jednu velice nemocnou slušně řečeno tlustou a vůbec ne mladou známou, která se vezouc si sebou lapačku na stojanu pokřikovala na sestru „ Už se řítím“. Oblékám si košili a podobně jato ta známá paní chvátá zpět do postele, kterou mezitím setry ustlala. Ale ne, zákaz vstupu. Zamilovaně se dívám na tu bílou nádheru co skýtá možnost božského odpočinutí a usedám dle příkazu sestry do křesla. Je to nanejvýš rozumné, protože dietní sestra už hlaholí na druhém konci sálu a jíst v sedě je přece jen pohodlnější než se strefovat do úst vleže. Snídaně je trochu obřad. Rozdělit másličko pěkně na všechny chlebičky a pak ukusovat a zapíjet kávou nebo čajíčkem. Ještě že mi neoperovali žaludek, chutná mi. Po snídani mne zas rentgenují. Jako focení filmové hvězdy se vši parádou s pomocí dvou zdravotních bratrů, pěkně nastavit pózu a cvak a je to. Tak a konečně vysněná milovaná postýlka. Ležím a užívám si nádherného pocitu pohody po předchozí námaze.

Takhle jsem bývala unavená na chalupě po celodenní práci na zahradě anebo po stěhování nebo malování místností. Je to pocit dobře vykonané práce spojený s vítězstvím nad sebou samou. Když jsme koupili chalupu neuměla jsem jako správná Pražačka nic, ani pořádně topit v kamnech ani posekat zahradu, ale jako do všeho nového jsem se vrhla i do chalupaření.

Co na tom, že kamna čoudila a vůbec nechtěla polykat velké kusy dřeva, které se mi podařilo vytvořit sekerou. Co z toho, že se mi sousedé pošklebovali, že mnou posekaná tráva by snesla ještě použití sekačky. Sekačku jsem neměla a tráva ke kolenou byla obtížná, tak co. Moje venkovanské začátky odnesla nejen kosa a ryč, ale i já neustálými šrámy a modřinami.

Večer jsem padla na postel a cítila se jak první osadníci na pustinách divokého západu.

Vyčerpaná, ale šťastná a neschopná únavou ani usnout. Přesně jako teď po nejnamáhavější ranní hygieně v mém životě. Kolem se děje tolik věcí. Setry neustále něco kutí, pobíhají s něčím, co ani nevím na co je a najednou upadám do spánku.

Probouzím se, zrovna když přichází sestra s tácem, na kterém nese oběd.

A zase mi chutná. Pomalu vychutnávám každé sousto a blaženě se rozhlížím kolem. Když se moc nehýbám a nesnažím se o příliš hluboké nadechnutí, dá se to snést.

Když jsem byla malá, jezdili jsme s tatínkem k babičce na statek. Bylo tam všechno takové jiné a zajímavé. V chlévě byl kůň Fricek, dvě krávy, koza a prasnice se Spoustou malinkých něžňounkých prasátek. Na koni mě někdy strejda svezl kolem dvora a já se tetelila trochu blahem, trochu strachem, protože to bylo ták moc vysoko. Nesmírně mě zajímala doba dojení. Babička seděla na takové legrační židličce a mlíčko pravidelně a stejnoměrně vytékalo do dízky. Škemrala jsem o to, abych si to taky mohla zkusit, ale babička byla přísná hospodyně a moje snahy odbývala. U práce žádné hraní a bysta.

Před posvícením jsme všichni lítali po stavení a dvoře a uklízeli jak uminutí. Mně bývalo přiděleno koště a měla jsem zametat dvůr. Nechápala jsem dost dobře, proč by se měl jíst krajíc s máslem, který by spadl na zem, ale prý tam mělo být tak čisto aby to bylo možné. Taky mě zarazelo ono: Host do domu, bůh do domu. Bylo mi asi pět let a číhala jsem, až někdo přijde, abych viděla i toho Boha co jde s ním. Nepovedlo se mi to a začala vážně uvažovat o tom, že mě jak babička, tak strejda lakují. Strejda mi totiž vysvětlil, že když mě bolí hlava, mám si dát na koleno řezanku a přestane to. Řezanka bal taky takový problém. To navečer strejda zapřáhl, odjel, a když přijel, měl plný žebříňák nasekané trávy jetele nebo nevím čeho všeho. No a tuhle kupu cpal do divné škytající a nenasytné mašinky ve stodole a ta pak vyplivávala zelenou hmotu, řezanku, jež se dávala zvířatům. Bylo mi divné, že se jim to takhle předžvejkávala a snažila se zjistit, jestli mají zuby a v jakém stavu.

Stodola, to byla největší nádhera. Dalo se tam skákat do slámy z veliké výšky. Dalo se tam najít Spousta zajímavých věcí a nejkrásnější bylo když o žních část klasů mlátili cepy. Nevím proč, protože přitom pořád pracovala mlátička, ale kdo ví. Možná to byla setba na příští rok. Důležité bylo, že dospělí stáli v kruhu a pravidelně se střídající cepy bouchali do středu kde ležel rozprostřený snop obilí. Nejen, že se nesrazili, ale tak krásně jim to šlo, že jsem to tak y chtěla zkusit. No, cep je zbraň, nejen husitská, vůbec zkuste to s ním a uvidíte!

Paní Janová vstávat. Umyjeme se nasnídáme a pak vás vyhodíme na normální pokoj.

Radostná zpráva jako o neočekávaných prázdninách. Znova mezi lidi bez masky s kyslíkem, bez hadiček, které mě spojují přes řeku Styx s životem a bez napojení s pípajícími přístroji, které změnou zvuku tak zlověstně ohlašují přítomnost Azazela. Cesta zpátky. Jsem unavená, bolavá a tak trochu si sice myslím, že by mi bylo líp, kdyby se doktorům nepodařil ten zázračný boj s podsvětím. Co tam budu dělat? Nemám sílu se postavit znovu sama do nikdy nekončícího boje s existencí, s depresí, která je následkem dlouhodobého násilí páchaného na mojí duši těmi, které živí deptat své bližní.

Můj tatínek byl neuvěřitelně hodný člověk. Učil mě, že v každém, i v tom nejhorším mizerovi je něco dobrého, jen to najít no a já hledala a hledala. Zbytečná snaha. To dobré mají někteří tak dobře ukryté, že by se spíš dalo soudit, že žádná taková věc jako je cit u nich neexistuje.